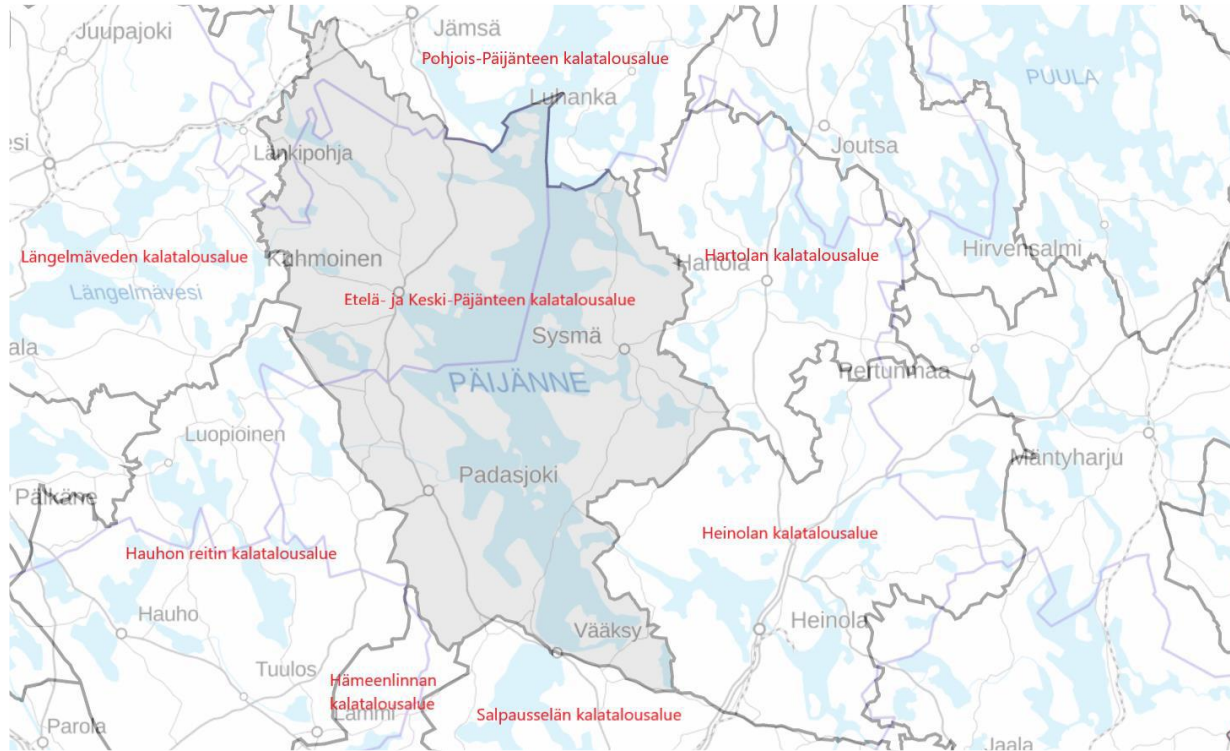

Erfarenheter av genomförandet av nyttjande- och vårdplaner

Tomi Ranta

Södra och Mellersta Päijännes fiskeriområde

Lahtis 29.9.2026

Allmänt om fiskeriområdet

- Fiskeriområdets areal 80 514 ha
- Allmänt vattenområde (9155 ha)
- 21 delägarlag är större än 1 000 ha och omfattar nästan 80 % av arealen
- Över 90 % av vattenområdena är konstituerade
- Det kommersiella fisket domineras av trålfiske efter siklöja
- Mycket fritidsfiske

Beredning av nyttjande- och vårdplanen

- I styrelsen finns representanter för kommersiella fiskare, fritidsfiskare och Forststyrelsen.
- Delegationen för fiskeriområdena beredde frågor som gällde hela Päijänne
- För Tainionvirta utarbetades en egen plan, som godkändes i samband med nyttjande- och vårdplanerna för båda fiskeriområdena.

Bakgrund till nyttjande- och vårdplanen

- Arbetet med nyttjande- och vårdplanen underlättades av ett omfattande uppföljningsmaterial om fisket och fiskbestånden.
 - Uppföljningen av siklöja och sik finns som kontinuerliga tidsserier ända från början av 1980-talet
 - För Päijännes allmänna vattenområden finns uppföljningsdata från början av 1980-talet och mer omfattande material från 1995.
 - Utredningar om gösens tillväxt.
 - Fiskeförfrågningar som omfattar hela Päijänne
 - Omfattande märkningsuppföljningar av öring och insjölox i samarbete med Norra Päijännes fiskeriområde
- Vid gemensam syn om innehållet i planen

Begränsningarna i nyttjande- och vårdplanen trädde i kraft omedelbart genom NTM-centralens beslut

Järvi	Pyyntimitat	Solmuvälirajoitukset	Rauhoitus- ja kieltoalueet
Päijänne	Taimen: alamitta 60 cm (eväleikattu) Muut: Lakisääteiset	36-49 mm kielletty (Suositus: talvipyynnissä vähintään 55 mm)	Päijänteeseen laskevien virtavesien laskualueiden rauhoitukset sekä solmuvälirajoitukset. Osalla kohteista ympärivuotisia rauhoituksia ja osalla ajallisia Tarkemmat tiedot kuvien 31-37 kartoissa sekä kappaleessa Virhe. Viitteen lähde ei löytynyt.. Tainionvirran ja Majutveden ja Luotikaan säätelytoimet löytyvät liitteenä olevasta Tainionvirran käyttö- ja hoitosuunnitelmasta (liite 2). Nyystölänlahden kuhan kuturauhoitus. Rauhoitusalueella kielletään kaikki kalastus (kappale 6.1.2.2). Kalatalousalue tekee mahdollisista muista kuhan kuturauhoitusalueista esityksen ELY-keskukselle selvitysten perusteella.
Ruotsalainen	Taimen: alamitta 60 cm (eväleikattu) Muut: Lakisääteiset	Avovesikausi: 36-49 mm kielletty Jään päältä tapahtuva pyynti: alle 55 mm kielletty	Kalkkistenkosken laskualueen ympärivuotinen verkkokalastuskieltoalue (kuva 33).
Arvajan reitti			Kapeikkojen ympärivuotiset verkkokalastuskieltoalueet sekä laajennetut 1.9-31.11 välisellä ajalla (kuva 31). Arvajan reitin jokisuun verkkokalastuksen täyskielto (kuva 31). 1.5-10.6 alle 50 mm verkkojen käyttö kielletty (kuva 31).
Padasjoen reitti			Kapeikkojen ympärivuotiset verkkokalastuskieltoalueet sekä laajennetut 1.9-31.11 välisellä ajalla (kuva 32). 1.5-10.6 alle 50 mm verkkojen käyttö kielletty (kuva 32).
Muut			Kalatalousalueen vuosikokous tekee esityksen verkkokalastus kieltoalueista nousuesteiden poistumisen jälkeen Päijänteeseen laskevilla virtavesillä taimenten kutuvaellusten turvaamiseksi.

Järvi	Pyyntimitat	Solmuvälirajoitukset	Verkkokalastuskieltoalueet
Joutsjärvi	Kuha: määritetään kasvuselvityksen jälkeen	25-54 mm verkot kielletty 1.11-30.5 välisenä aikana. Muuna aikana suositus	Verkkokalastuskiellot (kuva 14). Voimaan reiti nousuesteiden poistumisen jälkeen
Enojärvi- Keihäsjärvi	Kuha: määritetään kasvuselvityksen jälkeen	alle 55 mm verkot kielletty	Verkkokalastuskiellot (kuva 14). Voimaan reiti nousuesteiden poistumisen jälkeen
Nuoramoisjärvi	Kuha: alamitta 45 cm	alle 55 mm verkot kielletty	Verkkokalastuskiellot (kuva 15). Voimaan reiti nousuesteiden poistumisen jälkeen
Majutvesi	Etelä- ja Keski-Päijänteen kalatalousalueen KHS	Etelä- ja Keski-Päijänteen kalatalousalueen KHS	Verkkokalastuskiellot (kuva 16). Voimaan reiti nousuesteiden poistumisen jälkeen
Jääsjärvi	Hartolan kalatalousalueen KHS	Hartolan kalatalousalueen KHS	Verkkokalastuskielto Tainionvirran niska-alue (kuva 17). Astuu voimaan heti.
Koko reitti	Taimen: tarkastellaan alamitan nostamista patojen poistamisen jälkeen		Kalatalousalueet tekevät mahdollisista kuhan kuturauhoitusalueista esityksen ELY-keskukselle selvitysten perusteella (kappale 5.1.4)

Vesistö	Menetelmä	Seurantaväli	HUOM.
PÄIJÄNNE	Kirjanpitokalastus	Vuosittain	Tulokset raportoidaan laajemmin muutaman vuoden välein
	Kalastustiedustelu	5-vuotta	Yhteistyössä Pohjois-Päijänteen kalatalousalueen kanssa
	Muikku ja siikanäytteet	Vuosittain	Tulokset raportoidaan laajemmin muutaman vuoden välein
	Taimen-, järvilohi- ja kuhanäytteet	Näytteitä kerätään suunnitelmakaudella	Tulokset raportoidaan suunnitelmakauden lopussa
	Sähköinen uistelutiedustelu	Vuosittain	Tulokset raportoidaan laajemmin muutaman vuoden välein. Yhteistyössä Pohjois-Päijänteen kalatalousalueen kanssa
	Valvontatiedot	Vuosittain	Seurataan kalastuksen ja ravustuksen alueellista jakautumista kalastuksenvalvonnan yhteydessä
	Taimenten ja järvilohien merkinnät	Vuosittain	Järvilohien merkinnät osa Elinvoimainen järvilohi -hanketta
RUOTSALAINEN	Kirjanpitokalastus	Vuosittain	Yhteistyössä Heinolan kalatalousalueen kanssa
	Kalastustiedustelu	Viiden vuoden välein	Yhteistyössä Heinolan kalatalousalueen kanssa
	Kalanäytteet	Vuosittain	Yhteistyössä Heinolan kalatalousalueen kanssa Muikku, siika ja kuha. Tulokset raportoidaan muutaman vuoden välein
ISOJÄRVI	Kirjanpitokalastus	Vuosittain	
	Kalastustiedustelu	Viiden vuoden välein	
	Siikanäytteet	Suunnitelmakaudella	
LUMMENNE	Kalastustiedustelu	Viiden vuoden välein	
	Koeverkkokalastus	Suunnitelmakaudella	
	Siikanäytteet	Tarvittaessa	Selvitetään järven siikamuodot, luontainen lisääntyminen ja kasvu
	Kuhanäytteet	Vuosittain	Tarkempi raportointi muutaman vuoden välein
Muut järvet			Seurantaa tehdään tarpeen mukaan
Muut	Seurantojen yhteenveto	v. 2026 ja 2030	

Uppföljningsplan för sjöarna

-Uppdateras årligen i verksamhetsplanen

Vesistö	Menetelmä	Seurantaväli	suositus	HUOM
Joutsjärvi	Kirjanpitokalastus	Vuosittain		
	Kalastustiedustelu	5 vuoden välein		Tainionvirran välijärvien tiedustelu
	Kuhan kasvuselvitys	2022-2023		
	Koeverkkokalastus	suunnitelmakaudella		LUKE tai kalatalousalueet
	Kalastustiedustelu	5 vuoden välein		Tainionvirran velvoitetarkkailu
Enonvesi-Keihäsjärvi	Kuhan kasvuselvitys	2022-2023		
	Kalastustiedustelu	5-vuoden välein		Tainionvirran välijärvien tiedustelu
	Koeverkkokalastus	suunnitelmakaudella		Kalatalousalueet
Nuoramoisjärvi	Kirjanpitokalastus	Vuosittain		
	Kalastustiedustelu	5 vuoden välein		Tainionvirran välijärvien tiedustelu
	Kuhan kasvuselvitys	2022-2023		

Virtavesi	Menetelmä	Seurantaväli suositus	HUOM.
Arvajan reitti	Sähkökoekalastus	Vuosittain	
- Kivi-, Kota-, Puukkoisten-, Linkin-, ja Hassinkosket	Kutupesälaskennat Merkinnät		
- Virtalanoja-Salmijoki	Sähkökalastus	Joka toinen vuosi	
- Myllykoski	Sähkökalastus	Joka toinen vuosi	
Arrakosken reitti	Sähkökoekalastus	Vuosittain	
- Vierun-, Kaukilan- ja Arrakoski	Kutupesälaskennat Merkinnät	Vuosittain Tarvittaessa	
- Pannijoki ja Risulanoja	Sähkökoekalastus	Joka toinen vuosi	
Kalkkistenoski	Sähkökoekalastus	Vuosittain	
	Kutupesälaskennat	Vuosittain	
Pihlajakoskien reitti	Sähkökoekalastus	Joka toinen vuosi	
Vääksynjoki	Sähkökalastus	Vuosittain	
	Kutupesälaskennat	Vuosittain	
Harmoistenjoki	Sähkökoekalastus	Joka toinen vuosi	
Äiniönjoki	Sähkökoekalastus	Vuosittain	
- Katila-, Pellilän- Karsillan ja Uudenmyllynkoski	Kutupesälaskennat	Kutupesälaskennat virtaaminen salliessa	
- Muut kosket	Sähkökoekalastus	joka kolmas vuosi	
Karkjärvien reitti	Sähkökoekalastus	joka kolmas vuosi	
Heinjoki	Sähkökoekalastus	joka kolmas vuosi	
Lintulanoja	Sähkökoekalastus	Joka kolmas vuosi	
Vuorenmyllyn reitti	Sähkökoekalastus	Joka toinen vuosi	
Leppäkosken reitti	Sähkökoekalastus	vuosittain	
Muut	Virtavesikartoitus		Kartoitetaan potentiaalisia virtavesiä
	Sähkökoekalastus et	tarvittaessa	Koekalastetaan kartoitusten perusteella potentiaaliset kohteet

Uppföljningsplan för vattendragen

Menetelmä	Kohteet	Seurantaväli suositus	HUOM
Sähkökoekalastukset	Ekon- Vuoteen-, Vanhanmyllyn-, Hotilan ja Keijulankoskilla	joka toinen vuosi	Velvoitetarkkailu
	Muut koskialueet	Tarvittaessa	Kalatalousmaksu
	Kalhonjoki	suunnitelmakaudella	Kalatalousalue
Kutupesälaskennat	Ekon- Vuoteen-, Vanhanmyllyn-, Hotilan ja Keijulankoskilla	Vuosittain	Kalatalousalueet
	Muut kosket	Tarvittaessa	Kalatalousalueet
Merkinnät	Taimenistukkaiden merkinnät	Tarvittaessa	Kalatalousmaksu
Tiedustelut	Tainionvirran yläosa	Joka viides vuosi	Velvoitetarkkailu
	Tanionvirran yläosa ja Virtaankoski	Vuosittain	Sähköinen tiedustelu luvan lunastaneille. Toteutuksesta vastaavat kalatalousalueet

Virtavesi	Toimenpiteet	Lisätietoa
Arvajan reitti	- Arvajan vedenottamon padon poistaminen - Tarvittaessa lisäsoraistuksia ym.	- Kunnostussuunnitelma valmistunut v. 2021 - Tarve määritellään seurantojen yhteydessä
Arrakosken reitti	- Kaukilankosken ja Arrakosken kalataloudelliset kunnostukset - Tarvittaessa mm. lisäsoraistukset reitin koskille - Tarvittaessa Arrakosken kalatien muutokset	- Kunnostussuunnitelmat tehty
Kalkkistenkoski	- Kalataloudelliset kunnostukset	- Kalataloudellinen kunnostussuunnitelma valmistunut v. 2011
Pihlajakoskien reitti	- Sääkspuron kalataloudelliset kunnostukset - Pihlajärvien alapuolisten koskien lisäsoraistukset tarvittaessa	- Suunnitelma valmistunut v. 2016
Vääksynjoki	- Lisäsoraistukset tarvittaessa - Nousuesteen poistaminen	- Tavoitteeksi tulee asettaa Vääksynjoen padon yhteyteen rakennettava kalatie
Harmoistenjoki	- Noususteiden poistaminen - Kalataloudellisten kunnostusten loppuun saattaminen	
Äiniönjoki	- Noususteiden poistaminen - Koskialueiden kunnostukset - Kunnostustarvekartoitus	- Suunnitelmat valmistuneet v. 2016 ja 2020.
Karkjärvien reitti	- Noususteiden poistaminen Karjukoskesta. - Nousuesteen poistumisen jälkeen kalataloudellinen kunnostussuunnitelma koskille ja kunnostukset	
Lintulanoja	- Nousuesteen poistaminen	
Vuorenmyllyn reitti	- Vuorenmyllyn nousuesteen poistaminen	
Leppäkosken reitti	- Noususteiden poistaminen - Hahmajärven laskupuron ja Mauharinojan kunnostukset	- Hahmajärven laskupuron ja Mauharinojan kalataloudellinen kunnostussuunnitelma valmistunut v.2018
Muut	- Tarvittaessa lisäsoraistuksia ja kunnostuksia alueen muille koskialueille	- Tarve selviää kartoitusten ym. perusteella.

Restaureringsplan

Tehtävä	Aikataulu	Lisätietoa
Kalastuksensääätelytoimien hakemus ELY-keskukseen	v.2022 sekä tarvittaessa	Kappale 6.1
Tiedotetaan säätelytoimista	v. 2022 sekä tarvittaessa	
Kalataloudelliset kunnostushankkeet	v. 2022-2031	Kappale 7.3.3
Virtavesikartoitukset	Suunnitelmakausi	Kappale 7.3.2
Seurannat	v. 2022-2031	Kappaleet 6.4, 7.3.2 ja 8.7
Seurantojen yhteenveto ja tavoitteiden toteutumisen arviointi	v. 2026 ja 2030	Kappaleet 6.4 ja 17
Täplärapujen levinneisyyden kartoittaminen ja tarvittavat toimenpiteet	Suunnitelmakausi	kappale 8.7
Istutukset	v. 2022-2031	kappaleet 6.2 ja 7.3.1
Kalastuksenvälvonta	v.2022-2031	Kappale 9
Ollaan aktiivisia osakaskuntien yhdistämis- ja järjestäytymisasioissa. Jaetaan tietoa hyödyistä	suunnitelmakausi	Kappale 10
Päivitetään tiedotuskyltit kalastusluvista ym. veneenlaskupaikoille	suunnitelmakausi	Kappale 15
Selvitetään alueen veneenlaskupaikat ja lisätään tiedot kalatalousalueen kotisivuille.	v. 2022. Päivitetään tiedot tarvittaessa	Kappale 6.3
Laaditaan järjestäytyneiden osakaskuntien kartat	v. 2022-2023	Kappale 6.3
Osakaskuntien yhteys- ja luvanmyyntitietojen päivittäminen kalatalousalueen kotisivuille.	suunnitelmakausi	Kappale 6.3 ja 15

Fiskeriområdets uppgifter

- Listan uppdateras årligen i fiskeriområdets verksamhetsplan.
- Har samtidigt fungerat som en verksamhetsplan för fiskeriområdet för en period längre än ett år

Tehtävä	Aikataulu	Lisätietoa
Kalastuksensäätelytoimien hakemus ELY-keskukseen	v.2022 sekä noususteiden poistumisen jälkeen	kappaleen 5.1 mukaisesti
Tiedotetaan säätelytoimista	v. 2022 sekä tarvittaessa	
Kalataloudelliset kunnostukset ja noususteiden poistaminen	Suunnitelmakausi	kappale 5.5
Koskien pienpoikas-alueiden kartoitukset		kappale 5.5
Seurannat	v. 2022-2031	Kappale 5.4
Tavoitteiden toteutumisen arviointi	Vuosittain	Tainionvirran neuvottelukunta
Perustetaan Tainionvirran neuvottelukunta	Vuonna 2022	kappale 7.4
Istutukset	v. 2022-2031	kappale 5.2
Kalastuksenvälvonta	v.2022-2031	Kappale 8

Erfarenheter

- Tydliga formuleringar i planen om begränsningar, uppföljning och andra åtgärder underlättar genomförandet i praktiken.
 - För Tainionvirta inrättades en delegation för att stödja genomförandet av nyttjande- och vårdplanen
 - Samarbete med andra fiskeriområden. I delegationerna går man årligen igenom fiskeriområdenas verksamhet och möjliga former av samarbete. Flera gemensamma projekt som stöder nyttjande- och vårdplanen har genomförts.
 - Formuleringarna i nyttjande- och vårdplanerna utgör grunden för fiskeriområdets verksamhetsplan.
 - Sammanfattning av uppföljningarna halvvägs in i planen. Utifrån dem görs de uppdateringar som behövs i nyttjande- och vårdplanen.
 - Päijänteen Luonnonvarainen Taimen ry
 - Elinvoimainen Järvilohi ry
- Fiskeriområdets verksamhetsledare har en mycket viktig roll i genomförandet av nyttjande- och vårdplanen.

Finansiering

- Fiskeriområden
- Understöd för främjande av fiskerihushållningen
- Understöd för restaurering
- Fiskerihushållningsavgifter
- Delägarlag
- Föreningar
- Talkoarbete
- Annan privat finansiering (företag, banker och stiftelser)